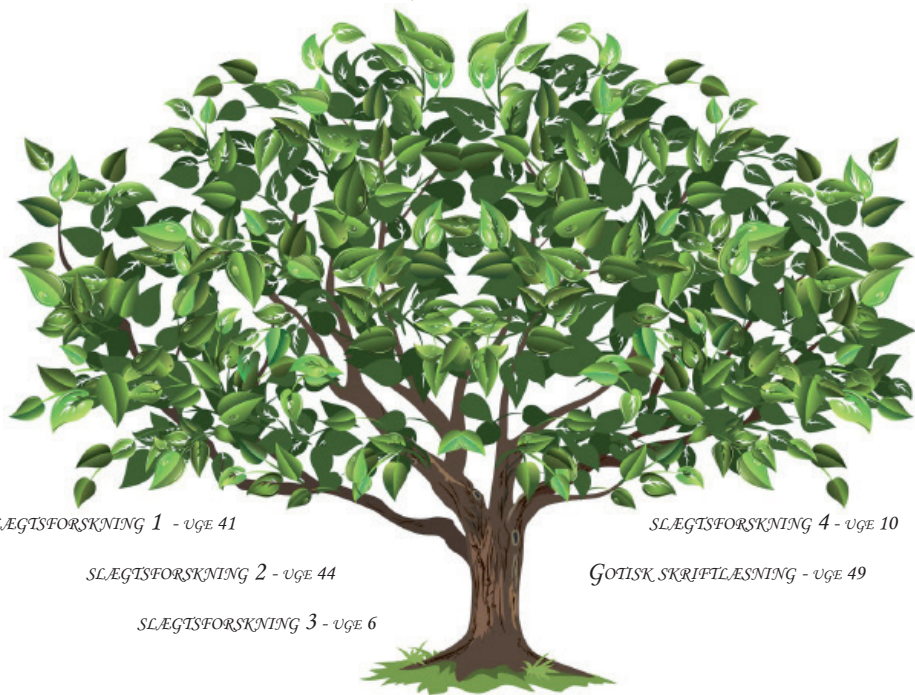

SLÆGTSFORSKNING & HØJSKOLE

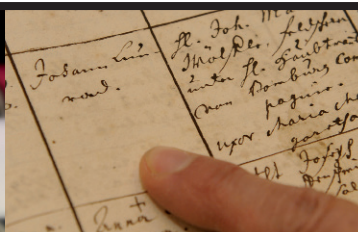
SLÆGTSFORSKNING 1 - UGE 41

SLÆGTSFORSKNING 4 - UGE 10

SLÆGTSFORSKNING 2 - UGE 44

GOTISK SKRIFTLÆSNING - UGE 49

SLÆGTSFORSKNING 3 - UGE 6

NØRGAARDS HØJSKOLE

86 68 23 00 - WWW.NRGAARD.DK

SLÆGTSFORSKNING OG HØJSKOLE

Slægtsforskning er blevet en meget populær interesse over hele landet for alle aldre. Det er meget spændende, givende og udbytterigt at forske i slægtens historie, opdage eller konfirmere, at den enten kommer fra landet, byen, er emigreret, arbejderklassen eller borgerskabet. De mange historier ligger på arkiverne – og de venter kun på, du vil finde dem frem.

Udover undervisning i slægtsforskning kaster vi os ud i diskussioner, foredrag, bevægelse, smil, godt humør, musik og højskolesang.

Program

Søndag

Kl. 16.00 - 17.00	Ankomst og indkvartering. Vi byder på kaffe/te i opholdsstuen
Kl. 17.00 - 18.30	Velkommen til Nørugaards Højskole med sang og fortælling om højskolens historie. Derefter rundvisning, hvor fortællingen om højskolen fortsætter.
Kl. 18.30 - 19.30	Aftensmad i spisesalen
Kl. 19.30 - 20.45	Højskoleaften - Icebreaker
21.00	Vi mødes i slægtsforskningslokalet og klargør til mandagens undervisning Kaffe og hygge i opholdsstuen

Mandag

Kl. 06.00 - 08.00	Mulighed for morgensvømning i svømmehallen
Kl. 07.45 - 08.45	Morgenbuffet i spisesalen
Kl. 09.00 - 10.00	Morgensamling i foredragssalen ved skolens forstander Formiddagskaffe i pejsestuen
Kl. 10.30 - 11.55	Undervisning i slægtsforskning
Kl. 12.00	Frokost i spisesalen
Kl. 14.00 - 15.30	Undervisning i slægtsforskning
Kl. 15.30	Kaffe i pejsestuen
Kl. 16.00 - 17.00	Indlæg - De danske arkiver - ved Ulrich Alster Klug
Kl. 18.15	Aftensmad i spisesalen
Kl. 19.30 - 21.15	Højskoleaften med aktivitet/workshop/foredrag Aftenkaffe og hygge i opholdsstuen

Tirsdag

Kl. 06.00 - 08.00	Mulighed for morgensvømning i svømmehallen
Kl. 07.45 - 08.45	Morgenbuffet i spisesalen
Kl. 09.00 - 10.00	Morgensamling "Rundt i højskolesangbogen" i foredragssalen Formiddagskaffe i pejsestuen
Kl. 10.30 - 11.55	Undervisning i slægtsforskning
Kl. 12.00	Frokost i spisesalen
Kl. 14.00 - 16.45	Undervisning i slægtsforskning Der er indlagt tid til kaffepause i pejsestuen
Kl. 18.15	Middagsbuffet i spisesalen

Kl. 19.30 Studiekreds. Tid til at arbejde med opgaver/øvelser gennemgået i undervisningen på egen hånd
Aftenkaffe og hygge i opholdsstuen

Onsdag

Kl. 07.45 - 08.45

Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 - 10.00

Morgensamling

Kl. 10.30 - 12.00

"Rakkere, kæltringe, natmænd" foredrag ved Martin Ottesen

Kl. 12.00

Frokost i spisesalen

Kl. 13.00 - 17.30

Halvdagsudflugt til det unikke og virksomme vineri Cold Hand Winery, som stræber efter at producere frugtvine i verdensklasse. På turen kommer vi også igennem Fussingø Nationalpark

Kl. 18.15

Middagsbuffet i spisesalen

Kl. 19.30

Friaften med mulighed for at arbejde videre med sine egne projekter

Aftenkaffe og hygge i opholdsstuen

Torsdag

Kl. 06.00 - 08.00

Mulighed for morgensvømning i svømmehallen

Kl. 07.45 - 08.45

Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 - 10.00

Morgensamling i foredragssalen

Formiddagskaffe i pejsestuen

Kl. 10.30 - 17.00

Heldagssekskursion til Viborg Landsarkiv

Kl. 18.15

Middagsbuffet i spisesalen

Kl. 19.30 - 21.15

Ugens foredrag. Hele sæsonen kommer der hver torsdag ny foredragsholder eller højskoleaftenaktivitet

Kaffe og hygge i opholdsstuen

Fredag

Kl. 06.00 - 08.00

Mulighed for morgensvømning i svømmehallen

Kl. 07.45 - 08.45

Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00 - 10.00

Morgensamling

Kl. 10.30 - 11.55

Undervisning i slægtsforskning

Kl. 12.00

Frokost i spisesalen

Kl. 14.00 - 15.30

Undervisning i slægtsforskning

Kl. 15.30

Kaffe i pejsestuen

kl. 16.00 - 16.45

Afrunding og evaluering

Kl. 18.00

Afslutningsmiddag i spisesalen

Højskoleaften med hygge og underholdende indslag i opholdsstuen

Lørdag

Kl. 08.00 - 08.55

Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.15

Transport fra højskolen til Bjerringbro banegård, så man kan nå toget med afgang ca. kl. 9.40

Farvel og tak for denne gang

Velkommen

Nørgaards Højskole

NB. Ret til ændringer i programmet forbeholdes.

SLÆGTSFORSKNING OG HØJSKOLE

Slægtsforskning er din private danmarkshistorie. Det er ikke sikkert, du nedstammer fra konger og riddere, men det betyder ikke, at dine forfædre er en kedelig, grå masse. Statens Arkivers samlinger byder på et væld af spændende historier om almindelige mennesker – historier, der bare ligger og venter på at blive fortalt.

Den typiske slægtsforsker prøver at finde så mange oplysninger om sine egne forfædre som muligt – forældre, bedsteforældre, oldeforældre, tipoldeforældre og så videre. Nogle går også den anden vej og leder efter nulevende slægtninge ud fra en fælles forfader.

Fælles for alle kurserne:

Underviser i slægtsforskning er Ulrich Alster Klug. Medbring oplysninger om egen slægt samt egen bærbar computer, hvis du har en. Desuden usb-stik, sundhedskort, billede-ID, lup og evt. skærmbriller.

På kurserne præsenteres Rigsarkivets onlineregistratur DAISY og relevante hjælpemidler på nettet.

På ekskursionerne til Rigsarkivet og Statsbiblioteket i Aarhus kører vi i egne biler eller ved samkørsel med øvrige kursister.

Vi udbyder 5 forskellige kurser i slægtsforskning:

Slægtsforskning 1 og højskole - uge 41

TEMA: Slægtsforskning for begyndere og let øvede

Dette kursus giver dig ballasten til at selv arbejde videre på egen hånd. Undervisningen omfatter teorien om samt det praktiske arbejde med:

- kirkebøger og borgerlige vielser
- folketællinger
- skifter
- jordemoderprotokoller
- ArkivalierOnline.

Der undervises i systematisering af de fundne oplysninger, og i hvordan hjemmearkivet kan struktureres.

Husk endelig oplysninger om egen slægt, for der bliver tid til at søge efter egen slægt i løbet af ugen. Torsdag er der ekskursion til Rigsarkivet, Viborg (landsarkivet).

Slægtsforskning 2 og højskole - uge 44

TEMA - Udvidede kilder til slægtsforskning

Kurset henvender sig til dem, der har benyttet kirkebøger og folketællinger en hel del, og som har behov for at inddrage flere kilder i forskningen, f.eks.:

- skifter (dødsbøbehandlingerne både fra godser retsbetjente og dommere)
- testamenter og arveforhold
- Statens lægdsruller
- faderskabssager
- fattig- og socialvæsen
- kilder til beskrivelse af flytninger

Foruden kilderne præsenteres også diverse hjælpemidler, f.eks. stednavnedatabase og administrationshistoriske kort på internettet.

Der undervises i brugen af DAISY bl.a. ved hjælp af eksempler i relation til kursisternes egen forskning. Torsdag er der ekskursion til Rigsarkivet, Viborg.

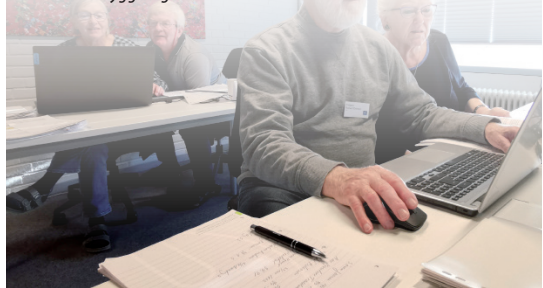
Slægtsforskning 3 og højskole - uge 5

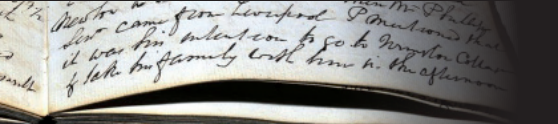
TEMA: Ejendoms historie

Alle ens aner har haft en bopæl. Men hvordan finder man frem til, præcis hvor anerne boede. Og til oplysninger om fæstebrev og skifter efter fæstebønder.

På dette kursus undervises i brugen af kilderne til ejendoms historie fra 1600-tallet til nutiden, f.eks.:

- skifteprotokoller
- tinglysningsarkivalier
- fæsteprotokoller
- brandforsikringsarkivalier
- matrikelkort med tilhørende sogneprotokoller
- byggesagsarkiver

Slægtsforskning 4 og højskole - uge 11

TEMA: Levnedbeskrivelser og aviser

Dette kursus lægger fokus på undervisning i, hvordan man kan systematisere oplysningerne om en ane, og benytte dette til videre forskning og som udgangspunkt for at skrive en levnedbeskrivelse.

Der undervises også i brugen af den digitale avissamling MedieStream, som har skanninger af over 35. mio. danske avissider. Her lærer du, hvordan du finder de spændende artikler om din slægt. I forlængelse heraf gennemgås relevante kilder, f.eks. arkivalier fra:

- *fattigvæsenet*
- *skolevæsenet*
- *andre af kommunernes arkivalier*
- *københavnske kilder*
- *kilder til vielse og skilsmisse*

Vi satser på at kunne besøge Statsbiblioteket i Aarhus, hvor vi har fri adgang til alle de skannede avissider.

Gotisk skriftlæsning - uge 48

De fleste slægt- og lokalhistorikere kæmper med at læse de fundne arkivalier, fordi disse er skrevet med gotisk håndskrift, der var den mest udbredte skrift før år 1900. Men de fundne oplysninger skal læses og fortolkes, så man kan bruge de fundne kilders oplysninger i videre forskning.

Her får du værktøjerne og øvelserne, der gør dig i stand til at blive bedre til at læse gotisk skrift.

På kurset arbejdes både med læsning af tekster og fortolkning af teksterne, og deres tilblivelse og sammenhæng forklares. Medbring evt. tekster, du vil have hjælp til at lære at læse.

Torsdag foretager vi en heldagsekskursion til Rigsarkivet, Viborg (landsarkivet).

Ekskursion:

På modul 1, 2, 3 og Gotisk Skriftlæsning foretages en ekskursion til Rigsarkivet, Viborg, hvor der er fri forskning i egen slægt på læsesalen under vejledning af underviseren. Materiale kan bestilles i forvejen via DAISY.

På modul 4 foretages en ekskursion til Statsbiblioteket, Aarhus. Transport til Viborg og Aarhus sker i egen bil eller ved samkørsel med øvrige kursister.

Din slægt skal findes i forskellige arkivalier

Grundlaget for registrering af landets befolkning og dens sammensætning var fra gammel tid kirkebøger og folketællinger, og heri findes hele befolkningen beskrevet. Som grundlag for slægtsforskning er disse kilder derfor fantastiske, selvom arbejdet med dem kan være både tidskrævende og udfordrende; heldigvis er det samtidigt spændende og giver henvisning til en mængde andre kilder.

F.eks. findes også bevarede kilder vedrørende adoption, skilsmisse, arvesager, fæstekontrakter og tinglysning for ejendomme, testamenter og meget meget andet. Især fra perioden ca. 1780 til 1950 findes et væld af kilder, som er bevaret og som findes på bl.a. Rigsarkivets arkiver, hvor enhver kan se dem.

Arkivalieronline:

En del kilder findes scannet på arkivalieronline.dk så man kan søge i dem online på nettet, og nogle kilder findes i indtastet form i databaser på Dansk Demografisk Database og FamilySearch. Desuden findes en række hjælpemidler på internettet, f.eks. administrationshistoriske kort på digdag.dk, og de gamle matrikelkort kan ses på hkpn.gst.dk.

KORT OM NØRGAARDS HØJSKOLE

Højskoleundervisning

Hver dag begynder med morgensamling og morgensang. Øvrige højskolefag kan være foredrag, debat, studiekreds, workshop, IT, motion, udflugt, musik og højskolesang. Som deltager på et højskolekursus forventes det, at man deltager i de programfaste aktiviteter.

Skolens faciliteter

Nørgaards Højskole råder over mange fine faciliteter, som du/I frit kan benytte under jeres ophold. Altså, hvis I kan finde tid til det....

Blandt de mange faciliteter kan nævnes:

- stort fitnesslokale med moderne løbebånd, crosstrainere, roergometer, spinningcykler, frie vægte m.m.
- fri adgang til svømmehal med 25 mtr. bassin og varmtvandsbassin (ca. 34° C) i off. åbningstid (lukket uge 29 - 30)
- hyggelige opholdsstuer med kabel-tv
- bibliotek og læsestue med diverse dagblade
- trådløst internet på hele skolen
- multitårn til klatring, rappelling, gynge m.m.
- pejsestue med åben pejs
- multisal til bevægelse, dans, musik og conference
- digital biograf med 24 sæder
- kreative værksteder: maleri, keramik og metal
- foredragssal, lydstudie og filmværksted
- 3-D golfsimulator med 40 internationale golfbaner
- aktivitetsstuer m. pool, dart, spil og bordfodbold,
- et hav af friluftsmuligheder, løb, kano & kajak, vandreture, MTB, bålpladser, lystfiskeri m.m.
- fri kaffe og te døgnet rundt i to opholdsstuer
- reception - åbent dagligt mellem 12.00 - 14.00

Skolens økologiske køkken

Nørgaards Højskole køkken har Det Økologiske Spisemærke. At spise på Nørgaards skal nydes og huskes i lang tid fremover. Måltiderne skal være med til at give jer fornyet energi, således at I kan følge med i højskoleaktiviteterne hele dagen på fuldt blus.

Vores kostpolitik er at lave tingene fra bunden med gode råvarer og årstidens udbud. Vi laver både traditionel og moderne sund dansk kost, men holder også meget af at anvende råvarerne på nye måder, gerne inspireret af spændende retter fra hele verden.

De tre hovedmåltider serveres som buffet, så man kan selv sammensætte sit måltid. Læs i øvrigt mere om skolens kostpolitik på www.nrgaard.dk

Spisetider i spisesalen*

Morgen	kl. 07.15 - 08.45
Frokost	kl. 12.00 - 13.00
Aften	kl. 18.30 - 19.30

* spisetider og menu varierer afhængigt af årstid og kursus
lørdag morgen serveres morgenmad først fra kl. 8.00

Formiddag, eftermiddag og aften serveres kaffe, te og vand med brød/frugt i spisesalen/pejsestuen/opholdstue, såfremt man befinder sig på højskolen.

Køkkenpersonalet værdsætter kontakten til husets gæster. Står I og mangler noget, har spørgsmål, forslag, ros eller ris skal I bare tag fat i os. Vi ønsker hele tiden at forbedre os og give det bedste til husets gæster, kursister og elever.

PRAKTISK INFORMATION

Tilmelding

Tilmelding til kurserne på Nørugaards Højskole kan ske online via vores hjemmeside: www.nrgaard.dk eller ved at kontakte os telefonisk på 86 68 23 00.

Da vi tit har ventelister til vores kurser, og da mange til tider finder lidt sent ud af, at de gerne vil på højskole, har vi følgende betingelser ved tilmelding og tilbagebetaling ved frmelding

- Ved tilmelding betales et depositum på 1200 kr. eller det fulde kursusbeløb.
- Ved frmelding op til 4 uger før kursusstart tilbagebetales kursusgebyr minus depositum.
- Ved frmelding senere end 4 uger før kursusstart betales intet tilbage.

Depositum skal være indbetalt inden 10 dage efter tilmelding. Husk at du/I skal oplyse skolen indenfor 3 dage efter tilmelding, hvis du/I ikke ønsker eller er i stand til at komme til det reserverede kursus.

Afbestilling

Det kan desværre ske, at du/I bliver nødt til at afbestille opholdet hos os. Derfor anbefaler vi, at du/I sikrer dig/jer ved at tegne en afbestillingsforsikring hos eget forsikringsselskab eller via Europæiske Rejsforsikring.

Ekspeditionsgebyr

Ved tilmelding skal der vælges, om du/I ønsker at modtage kursusmateriale, faktura, program og deltagerliste elektronisk eller med posten. Ønsker man at modtage materialet elektronisk, skal man huske at meddele det og oplyse sin e-mail adresse ved tilmelding. Såfremt man ønsker at modtage fornævnte materiale fysisk med posten tillægges et ekspeditionsgebyr.

Indkvartering

Indkvarteringen på Nørugaards Højskole er helt i top, og der er 210 sengepladser at vælge imellem, fordelt på fire værelsestyper. I kursusgebyret er inkluderet sengelinned og 2 håndklæder per deltager.

Værelsestillæg

Type	Beskrivelse	Pris
1	Indkvartering på dobbeltværelse, hvor der deles 1 bad og 1 toilet med et andet værelse	0
2	Enkeltværelse, hvor der deles 1 bad og 1 toilet med et andet værelse	400
3	Dobbeltværelse m. eget bad/toilet (gebyr deles af 2 pers.)	400
4	Enkeltværelse m. eget bad/toilet	600

Alle værelser indeholder seng, skrivebord, stol, bogreol, garderobereskab, og trådløs internet.

Transport til Nørugaards Højskole

Transportforbindelserne til Nørugaards Højskole er rigtig gode. Der er både bus og togstation i Bjerringbro. Planlæg din rejse i god tid på rejseplanen.dk. Vi afhenter kursister på Bjerringbro Station typisk kl. 16. 40 på ankomstdagen og retur så man kan nå afgang kl. 9.40 på afrejsdagen. Der er cirka 15 minutters gang fra stationen til Nørugaards Højskole.

Velkommen

Følg Nørugaards Højskole på de sociale medier:

facebook.com/www.nrgaard.dk/

instagram.com/nrgaards

Titel	Tidspunkt	Uge	Pris
Slægtsforskning 3 og højskole <i>TEMA: Ejendoms historie</i>	01.02 - 07.02	6	5.550
Slægtsforskning 4 og højskole <i>TEMA: Levnedsbeskrivelse og aviser</i>	01.03 - 07.03	10	5.550
Slægtsforskning 1 og højskole <i>TEMA: Slægtsforskning for begyndere og let øvede</i>	04.10 - 10.10	41	5.550
Slægtsforskning 2 og højskole <i>TEMA - Udvidede kilder til slægtsforskning</i>	25.10 - 31.10	44	5.550
Gotisk skriftlæsning og højskole	29.11 - 05.12	49	5.550

Alle kursuser er inkl. kost, logi, udflugter, entre, internet og undervisning. Der kan forekomme ekstra tillæg til betaling af materialer og/eller leje af udstyr. Der tages forbehold for trykfejl og udefra kommende prisstigninger og tillæg, som Nørgaards Højskole ikke har indflydelse på.

Spørgsmål og tilmelding kan ske ved at rette henvendelse til skolens sekretariat på telefonnummer 86682300 eller online på vores hjemmeside: nrgaard.dk eller din tilmelding kan sendes til vores adresse:

Nørgaards Højskole
Vestre Ringvej 9
8850 Bjerringbro

